



En ulovlig dom?

Introduktion til Aage – dømt for tysk krigstjeneste

Sagen er anonymiseret, da den indeholder personfølsomme oplysninger. Aage er ikke den dømtes rigtige navn, og udvalgte datoer er fjernet.

Født:

Aage var født i Viborg.

Baggrund:

I 1940'erne var Aage i 20'erne og udlært barber. Han var medlem af DNSAP og ansat på Dansk Arbejdsfronts kontor i Viborg. Han meldte sig til tjeneste i Frikorps Danmark i 1942.

Begivenhederne:

Aage rejste afsted med Frikorps Danmark og fik en militæruddannelse i Alsace og Polen. Han gjorde tjeneste i Belarus, hvor han ifølge sin forklaring for retten udelukkende arbejdede som frisør og aldrig deltog i egentlig krigstjeneste.

Udvikling:

Under krigshandlingerne i Rusland blev Aage såret. Efter en orlov i Danmark vendte han tilbage til fronten. I august 1943 blev han hjemsendt. Ifølge eget udsagn som følge af at Frikorps Danmark blev nedlagt og omdannet til Regiment Dänemark under Waffen-SS. Hjemme i Danmark arbejdede han en overgang som frisør og efterfølgende som områdefører for Nationalsocialistisk Ungdom indtil den 5. maj 1945.

Hvad er Frikorps Danmark og østfrontfrivillige?

Østfrontfrivillige var danske statsborgere, der meldte sig til den tyske hær Waffen-SS under Anden Verdenskrig. Det gjorde dem til en del af nazisternes krig mod Sovjetunionen.

Frikorps Danmark var en militær enhed oprettet i 1941 i samarbejde mellem det tyske SS og det danske nazistparti, DNSAP. Enheden bestod af danske frivillige, som meldte sig til tysk krigstjeneste under Anden Verdenskrig. Enhedens første kommandant var Christian Peter Kryssing, som ønskede at holde korpset upolitisk og selvstændigt dansk, men dette blev kritiseret af både nazister blandt de danske frivillige og de tyske myndigheder.

I 1943 blev Frikorps Danmark opløst og de frivillige blev en del af det nyoprettede Regiment Dänemark, hvor de som Waffen-SS-soldater kæmpede under tysk ledelse. Både soldater i Frikorps Danmark og de østfrontfrivillige i den tyske hær Waffen-SS blev i retsopgøret dømt for tysk krigstjeneste.

Retsopgøret:

I 1945 blev Aage dømt efter straffelovstillæggets § 10, stk. 1 for at have ladet sig hverve til tysk krigstjeneste.

Han hævdede under retssagen, at han troede, frikorpset var oprettet med regeringens godkendelse, og at hans sag derfor faldt under §1, stk.2 (at han handlede efter anvisning fra danske myndigheder før 29. august 1943). Retten afviste dette, men fandt det formildende, at Aage havde søgt om fritagelse fra tjenesten, da frikorpset i 1943 blev opløst og omdannet til Regiment Dänemark. Under retssagen kom det desuden frem, at han i krigens sidste år havde hjulpet modstandsbevægelsen.

Dom:

Aage blev dømt til et år og seks måneders fængsel og fik frakendt almen tillid i fem år.

Løsladelse:

Aage afsonede sin straf i Viborg Arrest og blev prøveløsladt et par måneder før tid. Betingelsen var tilsyn fra fængselsvæsenet i to år, hvor han skulle føre en straffri og ordentlig tilværelse uden at være politisk aktiv.